

## BIEŽI UZDOTIE JAUTĀJUMI

### **ESMA produktu intervences pasākumi attiecībā uz privātajiem ieguldītājiem piedāvātajiem cenu starpības līgumiem (CFD) un binārajām opcijām**

#### **ESMA produktu intervences pasākumi**

ESMA ir vienojusies par pasākumiem attiecībā uz binārajām opcijām un cenu starpības līgumiem (CFD), tostarp par pārnēsamu valūtas tirdzniecības līgumu (*rolling spot forex*). Pasākumi, par kuriem panākta vienošanās, ir šādi:

#### **Binārās opcijas**

Šis pasākums aizliedz bināro opciju pārdošanu, izplatīšanu vai tirdzniecību privātajiem ieguldītājiem.

#### **Cenu starpības līgumi (CFD)**

Šis pasākums ierobežo CFD pārdošanu, izplatīšanu vai tirdzniecību privātiem ieguldītājiem apstākļos, kad tiek nodrošināta visa turpmāk minētā aizsardzība:

- sviras ierobežojumi pozīcijas atvēršanai no 30:1 līdz 2:1, kas mainās atkarībā no pamatā esošā aktīva svārstīguma<sup>1</sup>:
  - 30:1 galveno valūtu pāriem;
  - 20:1 mazāk nozīmīgo valūtu pāriem, zeltam un galvenajiem kapitāla vērtspapīru indeksiem;
  - 10:1 precēm, kas nav zelts un mazāk nozīmīgi kapitāla vērtspapīru indeksi;
  - 5:1 atsevišķiem kapitāla vērtspapīriem un visiem pamatā esošiem kapitāla vērtspapīriem, kas nav minēti citur;
  - 2:1 kriptovalūtām;
- pozīcijas slēgšanas noteikums katram kontam;
- negatīvas bilances aizsardzība katram kontam;
- aizliegums izmantot priekšrocības, kas stimulē tirdzniecību; un<sup>2</sup>
- standartizēts riska brīdinājums.

---

<sup>1</sup>Svira ierobežojumi ir noteikti tā, lai privātie ieguldītāji CFD saskartos ar salīdzināmiem riska līmeņiem neatkarīgi no pamatā esošā aktīva. Īpaši attiecībā uz CFD relatīvi stabiliem aktīviem ir pieļaujama lielāka svira, bet salīdzinoši svārstīgākiem aktīviem ir pieļaujams mazāka svira.

<sup>2</sup> aizliegums neattiecas uz nefinansiāliem labumiem saistībā ar informāciju un pētniecības instrumentiem.

## **Kāpēc ESMA ir izvēlējusies šos pasākumus?**

- *CFD* un binārās opcijas savā būtībā ir riskanti un sarežģīti produkti. Pēdējos gados *ESMA* un valstu kompetentās iestādes (*VKI*) arvien vairāk satraucas par šo produktu pārdošanas, izplatīšanas vai tirdzniecības straujo pieaugumu privātajiem ieguldītājiem Eiropas Savienībā.
- Lai risinātu šīs problēmas, *ESMA* ir izdevusi īpašus brīdinājumus un sagatavojusi jautājumus un atbildes (*J&A*). Turklāt tā ir koordinējusi kopīgās grupas un ekspertu komandas darbu, lai risinātu problēmas, kas saistītas ar vairākiem produktu sniedzējiem, kuri ieguldītājiem piedāvā *CFD* un citus spekulatīvus produktus pārrobežu līmenī Eiropas Savienībā, kā arī lai uzraudzītu šo produktu piedāvājumu privātajiem ieguldītājiem.
- Tāpat dažas *VKI* ir pieņēmušas valsts līmeņa pasākumus, lai ierobežotu šo produktu sniegšanu privātajiem ieguldītājiem.
- Neraugoties uz šīm darbībām, joprojām pastāv nopietnas bažas par to, ka šo produktu radītie ieguldītāju aizsardzības riski netiek pietiekami kontrolēti vai samazināti.
- Tāpēc *ESMA* pēc 2017. gada 29. jūnija un 2017. gada 15. decembra paziņojumiem vienojās par produktu intervences pasākumiem.

## **Kad šie pasākumi ir piemērojami?**

- Šie pasākumi ir jāiztulko visās Eiropas Savienības oficiālajās valodās. Šis process pašlaik ir uzsākts un tas ilgs vairākas nedēļas.
- Kad tulkošanas process būs pabeigts, *ESMA* plāno pieņemt pasākumus Eiropas Savienības oficiālajās valodās.
- Pēc pasākumu pieņemšanas tie tiks nosūtīti publicēšanai Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī Eiropas Savienības oficiālajās valodās.
- Bināro opciju pasākumu sāks piemērot vienu mēnesi pēc tā publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī. Pasākumu par *CFD* sāks piemērot divus mēnešus pēc publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

## **Cik ilgi šie pasākumi tiks piemēroti?**

Šos pasākumus piemēros trīs mēnešus, un tad to piemērošanu var pagarināt.

## **Kam šie pasākumi tiks piemēroti?**

- Šie pasākumi attiecas uz jebkuru personu, kura pārdod, izplata vai tirgo *CFD* vai binārās opcijas privātiem ieguldītājiem Savienībā, kam nepieciešama atļauja saskaņā ar jauno *MiFID* režīmu.
- Tas attiecas arī uz ieguldījumu brokeru sabiedrībām un bankām.

### **Kā šie pasākumi tiks piemēroti?**

- Šie pasākumi būs piemērojami tieši. Tas nozīmē, ka, lai tos piemērotu, tos nevajadzēs īstenot ar atsevišķu valsts pasākumu.
- Produktu sniedzējiem ir pienākums ievērot pasākumus, sākot no brīža, kad tie kļūst piemērojami. VKI uzraudzīs produktu sniedzējus, lai pārliecinātos, ka tie ievēro pasākumus.

### **Produkti**

#### **Kas ir CFD?**

- *CFD* ir sarežģīti finanšu instrumenti, kurus bieži piedāvā ar tiešsaistes platformu starpniecību. Tie ir atvasināto instrumentu tirdzniecības veids.
- *CFD* tirdzniecība ļauj spekulēt ar cenas pieaugumu vai kritumu, ar esošā aktīva līmeņa vai vērtības pieaugumu vai kritumu, tostarp tas attiecas uz tādām aktīvu kategorijām kā valūtas, indeksi, preces, akcijas un valsts obligācijas. Jums nav obligāti jābūt pamatā esošā aktīva īpašniekam.
- *CFD* parasti piedāvā ar sviru, kas nozīmē, ka jums jāiemaksā tikai daļa no ieguldījuma kopējās vērtības. Tomēr finansēšanas izmaksas un darījuma izmaksas (piemēram, pirkšanas un pārdošanas cenu starpība) parasti ir balstītas uz ieguldījuma kopējo vērtību.
- Sviras arī vairo cenu izmaiņu ietekmi uz peļņu un zaudējumiem. Tas nozīmē, ka varat ļoti ātri zaudēt naudu. Sviras var veicināt zaudējumu rašanos tik strauji, ka cilvēki ir parādā produktu sniedzējiem lielas naudas summas.
- Nesens tirgus notikums, kas uzsvēra negatīvas bilances aizsardzības vērtību, bija gadījums, kad eiro pēkšņi un ievērojami zaudēja savu vērtību attiecībā pret Šveices franku 2015. gada janvārī. Šā notikuma rezultātā, kad nepastāvēja negatīvas bilances aizsardzība, daži privātie ieguldītāji bija parādā produktu sniedzējiem ļoti lielas naudas summas, kas bieži vien bija daudz lielākas nekā ieguldītāji varēja atļauties.

#### **Kas ir binārās opcijas?**

- Binārās opcijas ļauj saņemt iepriekšnoteiktu fiksētu izmaksu, ja pamatā esošais aktīvs atbilst dažiem iepriekšnoteiktiem nosacījumiem, parasti noteiktā termiņā.
- Visizplatītākais bināro opciju veids ir tāds, kad jūs saņemat iepriekšnoteiktu fiksētu izmaksu, ja pamatā esošā aktīva, piemēram, maiņas kursa, akcijas vai preces cena sasniedz konkrētu līmeni. Piemēram, binārā opcija var tikt laista apgrozībā plkst. 11:00, piedāvājot peļņu, ja zelta cena līdz plkst. 15:00 tajā pašā dienā ir paaugstinājusies. Ja zelta cena plkst. 15:00 ir zemāka, nekā tā bija plkst. 11:00, ieguldītājs zaudē ieguldīto naudu.
- Ņemot vērā bināro opciju īpašības, privātie ieguldītāji caurmērā zaudē līdzekļus saistībā ar šiem produktiem un viņiem nav skaidra alternatīva ieguldījuma mērķa (piemēram, riska ierobežošanas mērķa).

- Visi privātajiem ieguldītājiem piedāvātie bināro opciju veidi ir iekļauti *ESMA* pasākumā. Piemēram, dažkārt binārās opcijas ir zināmas kā binārās likmes. Tas ir tādēļ, ka tās ir ļoti spekulatīvas un izmaksa tiek veikta līdzīgi kā noteiktas likmes derības (*fixed-odds bets*), piemēram, attiecībā uz sporta un politiskajiem pasākumiem.
- Binārās opcijas atšķiras no citām opcijām. Atšķirībā no binārām opcijām, citu opciju gadījumā fiksēta izmaksa netiek piedāvāta. Tā vietā ienākums no opcijas ir vērtību nepārtrauktā diapazonā. Zināmākie piemēri ir pirkšanas vai pārdošanas opcijas, ko dažkārt sauc par parastām (*vanilla*) opcijām. Piemēram, pārdošanas opcija ir jo vērtīgāka, jo zemāk pamatā esošā aktīva cena nokrīt zem norunātās cenas. Tādēļ nebinārās opcijas, piemēram, parastās (*vanilla*) opcijas var tikt labi piemērotas cita ieguldījuma riska ierobežošanai.

## **Ieguldītāju aizsardzība**

### **Kādēļ *ESMA* nerīkojās agrāk?**

- *ESMA* pilnvaras uz laiku ierobežot vai aizliegt pārdot, izplatīt vai tirgot šos produktus ir bijušas piemērojamas tikai kopš 2018. gada 3. janvāra kā daļa no ieguldītāju aizsardzības stiprināšanas pasākumiem, rīkojoties saskaņā ar jauno FITR režīmu.
- Pirms tam *ESMA* un VKI atkārtoti brīdināja par riskiem saistībā ar *CFD* un binārajām opcijām. Dažas VKI ir pieņēmušas valsts pasākumus. Tomēr kaitējums, ko šie produkti nodara privātajiem ieguldītājiem visā Eiropas Savienībā, joprojām pastāv, un tādēļ ir nepieciešams, lai *ESMA* īstenotu jaunās pilnvaras.

### **Esmu privātais ieguldītājs, bet tik un tā vēlos tirgoties ar *CFD*. Vai joprojām to varu darīt?**

- Kad pasākumus sāks piemērot, jūs joprojām varēsiet tirgoties ar *CFD*. Lai samazinātu riskus *CFD* tirdzniecībā, ar pasākumiem tiek ieviesti daži ierobežojumi *CFD* veidiem, kas tiek piedāvāti privātajiem ieguldītājiem, kā arī veidiem, kā tie jums tiek pārdoti, izplatīti un tirgoti.

### **Esmu privātais ieguldītājs un man ir atvērtas *CFD* pozīcijas un/vai binārās opcijas, kā man rīkoties?**

- Pasākumi attiecas uz produktu sniedzējiem. Kā ieguldītājam jums nav jārīkojas.  
Tomēr, kad pasākumi būs jāpiemēro, iespējams, jūs vēlēsities pārliecināties, jautājot produktu sniedzējam (-iem) par savu aizsardzības līmeni saskaņā ar *ESMA* pasākumiem.

### **Kā pasākums ietekmē profesionālos klientus, kuri vēlas tirgoties ar binārajām opcijām/*CFD*?**

- Pasākumi attiecas tikai uz privātajiem ieguldītājiem. Uz profesionālajiem klientiem pasākumi neattiecas.
- Jāatzīmē, ka profesionālajiem klientiem nav tādu pašu ieguldītāju aizsardzības un kompensāciju tiesību kā privātajiem ieguldītājiem.

- Ja privātā ieguldītāja statusā Jūs vēlaties turpināt *CFD* tirdzniecību bez *ESMA* noteiktajiem ierobežojumiem, vai arī turpināt tirgoties ar binārajām opcijām vai, jums ar savu produktu sniedzēju ir jāapspiežas un rūpīgi jāapsver, vai varat kļūt par profesionālu klientu un vai ir tāda vajadzība.
- Šajā saistībā *ESMA* norāda, ka jaunajā *FITR* režīmā ir ietverti stingri noteikumi attiecībā uz privātajiem ieguldītājiem, kuri tiek klasificēti kā profesionāli klienti.

### **Kā pasākums ietekmē neregistrētos bināro opciju sniedzējus?**

- *ESMA* pasākumi attiecībā uz binārajām opcijām izriet no augsta riska saistībā ar pašiem produktiem.
- Tomēr *ESMA* apzinās, ka neregistrētas struktūras sniedz bināro opciju pakalpojumus visā Eiropas Savienībā.
- Neregistrēti ieguldījumu pakalpojumu sniedzēji visās dalībvalstīs ir atsevišķa un nopietna problēma, kas skar ne tikai binārās opcijas.

## **Produktu intervences pasākumi**

### ***CFD***

#### **Kas ir rezerves slēgšanas (*margin close-out (MCO)*) noteikums?**

- Rezerves slēgšanas noteikums standartizē procentus, pie kādiem *CFD* sniedzējiem ir jāslēdz viens vai vairāki *CFD*.
- Šis standartizācijas rezultāts ir skaidra un konsekventa pieeja pakalpojumu sniedzējiem, palīdzot ieguldītājiem izprast, kas notiks ar viņu ieguldījumiem cenu nelabvēlīgu svārstību gadījumā.
- *MCO* tika noteikta 50 % apmērā, lai nodrošinātu, ka ieguldītāju peļņa nesamazinās līdz nullei. Tas atbilst līdzšinējiem labas prakses piemēriem nozarē. Noteikums neliedz ieguldītājiem paaugstināt starpības procentu, ja viņi to vēlas.

#### **Kas ir rezerves slēgšanas (*margin close-out (MCO)*) noteikums katram kontam?**

- Konkrēti, ja kopējā rezerve kontā samazinās līdz 50 % no sākotnējās rezerves summas, kas vajadzīga atvērtajiem *CFD*, pakalpojumu sniedzējam ir jāslēdz viens vai vairāki *CFD*.
- *MCO* noteikums nenosaka, kuras pozīcijas ir jāslēdz un kādā secībā. Pašlaik daži ieguldītāji dod norādījumus saviem pakalpojumu sniedzējiem slēgt pozīcijas noteiktā secībā. Citos jau pastāvošas tirgus prakses gadījumos *MCO* tiek īstenota, piemērojot principu, kad pozīcijas slēdz pēc kārtas, t. i., jebkuru atsevišķu *CFD* noslēdz, ja tam piešķirtā rezerve samazinās zem noteikta līmeņa. Šie dažādie *MCO* īstenošanas veidi joprojām būs iespējami, bet, kas ir svarīgi, kopējās drošības rezerves robežvērtība kontā, kas tiks iedibināta, būs standartizēta, proti, 50 %.

## Kas ir negatīvas bilances aizsardzība?

- Negatīvas bilances aizsardzība ierobežo privātā ieguldītāja iespējamos maksimālos zaudējumus. Tā ir izstrādāta kā atbalsta mehānisms situācijā, ja ļoti pēkšņu cenas svārstību dēļ *MCO* efektīvi nedarbojas.
- Ieviešot negatīvas bilances aizsardzību katram kontam, ieguldītājs nevar pazaudēt vairāk kā kopējo summu, kas ir ieguldīta, tirgojoties ar *CFD*. Nevar būt atlikušo zaudējumu vai pienākuma nodrošināt papildu līdzekļus, kas nav lielāki par ieguldītāja *CFD* tirdzniecības konta līdzekļiem.
- Tā kā *MCO* noteikums (kopā ar sviras ierobežojumiem) nodrošina drošības rezervi normālos tirgus apstākļos, ir sagaidāms, ka negatīvas bilances aizsardzības noteikums ir nepieciešams tikai retos gadījumos, kad tirgus apstākļi ir ārkārtēji. Tomēr tas joprojām ir ļoti svarīgs atbalsta mehānisms.
- Nesens tirgus notikums, kas uzsvēra negatīvas bilances aizsardzības nozīmi, bija gadījums, kad eiro pēkšņi un ievērojami zaudēja savu vērtību attiecībā pret Šveices franku 2015. gada janvārī. Šā notikuma rezultātā, nepastāvot negatīvas bilances aizsardzībai, daži privātie ieguldītāji bija parādā produktu sniedzējiem ļoti lielas naudas summas, kas bieži vien bija daudz lielākas nekā ieguldītāji varēja atļauties.

## Kas ir svira?

- Svira paredz aizņemties kapitālu, lai iegūtu lielāku piekļuvi līdzekļiem.
- Piemēram, svira 20 : 1 nozīmē, ka par katriem ieguldītajiem 5 EUR produkta sniedzējs jums dod piekļuvi 100 EUR (5 EUR x 20). Lai to izdarītu, produktu sniedzēji ekonomikas izpratnē izsniedz jums aizdevumu 95 EUR apmērā (100 EUR-5 EUR).

## Ko nozīmē sviras ierobežojums?

- Sviras ierobežojums, piemēram, 5 : 1 atverot *CFD*, paredz, ka klients nosaka sākotnējo drošības rezervi vismaz 20 % apmērā no sākotnēji pieejamiem līdzekļiem *CFD*.
- Līdzīgi sviras ierobežojums, piemēram, 20 : 1 atverot *CFD*, paredz, ka klients nosaka sākotnējo drošības rezervi vismaz 5 % apmērā no *CFD* kopējiem sākotnēji pieejamiem līdzekļiem.
- Pasākumā par *CFD* ar sviras ierobežojumiem nosaka maksimālo sviru, ko produktu sniedzēji var jums piedāvāt, atverot *CFD*.
- Sviras ierobežojumus pozīcijas atvēršanai dēvē arī par "sākotnējo drošības rezervi". Šis termins norāda, ka, pieprasot noteiktu drošības rezerves summu, kas sākotnēji jānosaka attiecībā pret kopējo sākotnējo riska darījumu apjomu (t. i., sviras ierobežojumu), ieguldītājs ir aizsargāts pret dažiem riskiem. Tie ir:
  - risks, ka izmaksas (piemēram, finansēšanas izmaksas vai darījumu komisijas maksas), kas piemērojamas kopējam sākotnējo riska darījumu apjomam, nekavējoties izsmeļ lielu daļu drošības rezerves vai visu rezervi; un
  - risks, ka pat nelielas pamatā esošā aktīva cenu izmaiņas izraisa lielas izmaiņas ieguldītājam pieejamās rezervēs, kas liek domāt, ka tiks radīti lieli zaudējumi.

### **Kāpēc ir noteikti atšķirīgi sviras ierobežojumi?**

- *CFD* risku palielina *CFD* svira. Sviras ietekme kļūst lielāka, ja *CFD* pamatā esoša aktīva vērtība ir svārstīga (atsauces vērtība). Daži pamatā esošie aktīvi ir daudz svārstīgāki nekā citi. Nosakot atšķirīgus sviru ierobežojumus, ieguldītāji ir pakļauti vienmērīgam riska līmenim.

### **Kādēļ attieksme pret zeltu ir atšķirīga?**

- *CFD* risku palielina *CFD* svira. Sviras ietekme kļūst lielāka, ja *CFD* pamatā esoša aktīva vērtība ir svārstīga (atsauces vērtība). Daži pamatā esošie aktīvi ir daudz svārstīgāki nekā citi. Nosakot atšķirīgus sviru ierobežojumus, ieguldītāji ir pakļauti vienmērīgam riska līmenim.
- *CFD* precēm ir piešķirts sviras ierobežojums 10 : 1 saskaņā ar tādu aktīvu vēsturiskām cenu svārstībām kā nafta. Tomēr *ESMA* atzīst, ka zelts ir uzradījis mazākas vēsturiskās cenu svārstības nekā daudzas citas preces. Tādēļ zeltam tiek piemērots mazāk stingrs sviras ierobežojums, proti, 20 : 1.

### **Kādēļ pastāv atšķirība starp galvenajām un mazāk nozīmīgajām valūtām / galvenajiem un mazāk nozīmīgajiem indeksiem?**

- *CFD* risku palielina *CFD* svira. Sviras ietekme kļūst lielāka, ja *CFD* pamatā esoša aktīva vērtība ir svārstīga (atsauces vērtība). Daži pamatā esošie aktīvi ir daudz svārstīgāki nekā citi. Nosakot atšķirīgus sviru ierobežojumus, ieguldītāji ir pakļauti vienmērīgam riska līmenim.
- Galveno un mazāk nozīmīgo valūtu/ galveno un mazāk nozīmīgo indeksu svārstības ievērojami atšķiras. Šā iemesla dēļ galvenajām un mazāk nozīmīgajām valūtām/galvenajiem un mazāk nozīmīgajiem indeksiem piemēro dažādus sviras ierobežojumus.
- Galvenās valūtas ir valūtu pāri, kas ietver divas no turpmāk minētajām valūtām: ASV dolārs, eiro, Japānas jena, sterliņu mārciņa, Kanādas dolārs vai Šveices franks. Visas pārējās valūtas uzskata par mazāk nozīmīgām.
- Galvenie indeksi ir šādi kapitāla vērtspapīru indeksi: Financial Times Stock Exchange 100 (FTSE 100); Cotation Assistée en Continu 40 (CAC 40); Deutsche Bourse AG German Stock Index 30 (DAX30); Dow Jones Industrial Average (DJIA); Standard & Poors 500 (S&P 500); NASDAQ Composite Index (NASDAQ), NASDAQ 100 Index (NASDAQ 100); Nikkei Index (Nikkei 225); Standard & Poors / Australian Securities Exchange 200 (ASX 200); EURO STOXX 50 Index (EURO STOXX 50); Visus pārējos indeksus uzskata par mazāk nozīmīgiem.

### **Binārās opcijas**

#### **Kādēļ binārās opcijas uztver savādāk nekā *CFD*?**

- *ESMA* pasākums aizliedz bināro opciju pārdošanu, izplatīšanu vai tirdzniecību privātajiem ieguldītājiem. Binārajām opcijām atšķirībā no *CFD* netiek piemērota svira, bet tās tik un tā ir ārkārtīgi riskantas.



- Ekonomiskā ziņā binārās opcijas pēc definīcijas ir kā azartspēļu produkti, kas nav piemēroti riska ierobežošanai vai citām ekonomiskām funkcijām, kuras varētu veidot kompensējošu ieguvumu.

## Juridiskais pamats

### Kāds ir šo pasākumu juridiskais pamats?

- Pasākumu pamats ir Regulas (ES) Nr. 600/2014 (FITR) 40. pants.
- Šis pants *inter alia* pilnvaro ESMA uz laiku aizliegt vai ierobežot konkrētu finanšu instrumentu vai finanšu instrumentu ar konkrētām noteiktām pazīmēm pārdošanu, izplatīšanu vai tirdzniecību, kā arī pilnvaro aizliegt vai ierobežot finanšu darbības veidu vai praksi.

### Kā šie pasākumi tiks pieņemti un kad tie ir piemērojami?

- Šie pasākumi ir jāiztulko visās Eiropas Savienības oficiālajās valodās. Šis process pašlaik ir uzsākts un tas ilgs vairākas nedēļas.
- Tiklīdz tulkošanas process būs pabeigts, ESMA ir iecerējusi pasākumus Eiropas Savienības oficiālajās valodās.
- Pēc pasākumu pieņemšanas tie tiks nosūtīti publicēšanai Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī Eiropas Savienības oficiālajās valodās.
- Bināro opciju pasākumu sāks piemērot vienu mēnesi pēc tā publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī. CFD pasākumu sāks piemērot divus mēnešus pēc tā publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.
- Šos pasākumus piemēros trīs mēnešus, un tad to piemērošanu var pagarināt.

## ESMA aicinājums sniegt liecības

### Par ko bija ESMA aicinājums sniegt liecības?

- ESMA 2018. gada 18. janvārī publicēja aicinājumu sniegt liecības par ierosinātajiem produktu intervences pasākumiem attiecībā uz CFD un bināro opciju piedāvājumu privātajiem ieguldītājiem. Šis aicinājums sniegt liecības bija spēkā līdz 2018. gada 5. februārim.

### Kas uz šo uzaicinājumu atsaucās?

- ESMA saņēma aptuveni 18 500 atbildes uz aicinājumu sniegt liecības, kas bija lielākais atbilžu skaits, ko ESMA jebkad ir saņēmusi.
- Atbildes tika saņemtas no produktu sniedzējiem, tirdzniecības organizācijām, biržām un brokeriem, kas iesaistīti CFD un/vai bināro opciju darījumos, patērētāju pārstāvji un privātpersonas.
- Individuālo respondentu skaits ir mazāks par šo skaitli, jo ESMA arī saņēma:



- vairākas atbildes no vieniem un tiem pašiem respondentiem (piemēram, atbildi uz katru no ierosinātajiem pasākumiem attiecībā uz *CFD* atsevišķā e-pastā); un
- vienu un to pašu respondentu atbildes, kas dublējas.

### ***Brexit***

#### **Kā Apvienotās Karalistes lēmums izstāties no Eiropas Savienības ietekmē šos pasākumus?**

- *ESMA* veiktie produktu intervences pasākumi ir piemērojami visās Eiropas Savienības dalībvalstīs.
- Apvienotā Karaliste 2017. gada 29. martā paziņoja Eiropadomei par savu nodomu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 50. pantu izstāties no Eiropas Savienības. Ja izstāšanās periodu pagarina, izstāšanās notiks izstāšanās līguma spēkā stāšanās dienā vai, ja tas nav iespējams, divus gadus pēc 2019. gada 30. marta paziņojuma. Līdz tam laikam Apvienotā Karaliste ir Eiropas Savienības dalībvalsts. Tāpēc Apvienotās Karalistes produktu piegādātājiem būs jāievēro *ESMA* produktu intervences pasākumi.